

Jaarverslag bestuur 1 juli 2020 - 30 juni 2021

(augustus 2021)

Algemeen

In het vorige jaarverslag werd - vanzelfsprekend - stilgestaan bij de uitbraak van de 'Covid-19-pandemie' waardoor het land, en dus ook School 7 en de HHV, na 16 maart 2020 min of meer op slot ging. Door diverse activiteiten werd een streep gehaald. We konden toen nog niet vermoeden wat ons nog meer te wachten zou staan.

Ook in het nieuwe verenigingsjaar werden tal van activiteiten of activiteiten waaraan medewerking was verleend of zou worden verleend, beëindigd of helemaal niet uitgevoerd. Er zijn geen lezingen of filmvoorstellingen gegeven, geen bijeenkomsten van vrijwilligers, geen excursie, en ook de gebruikelijke vrijwilligersactiviteiten draaiden op een laag pitje. Dat is ook niet verwonderlijk, gelet op de landelijke richtlijnen en van die van de Openbare Bibliotheek, onze verhuurder, maar ook gelet op de gemiddelde leeftijd van onze vrijwilligers. De (al eerder uitgestelde) activiteiten rondom de viering van '75 jaar bevrijding' is een voorbeeld van een niet-doorgegane activiteit.

Maar, ondanks de gesloten deuren van School 7 (althans voor het grootste gedeelte van het jaar) zijn er ook activiteiten wél doorgedaan toen de beperkende maatregelen tijdelijk werden versoepeld.

Zo werd in de zomer van 2020 een verkoopkraam op de Juttersmarkt bemand, was de verenigingsruimte tijdens Open Monumentendag op 12 september open voor het publiek en waren medewerkers beschikbaar voor informatie.

De werkgroepen 'Den Helder op de kaart', 'Dick van Loon', video en genealogie hebben hun werkzaamheden zo veel als mogelijk was vanuit huis voortgezet (zie ook hierna). In het afgelopen jaar zijn er ook weer vier nummers van Levend Verleden verschenen.

Algemene Vergadering (ALV) van 2020

De coronamaatregelen hebben het organiseren in november 2020 van een fysiek toegankelijke ALV belet. Besloten werd de ALV te verdagen tot het voorjaar 2021; speciale wetgeving heeft het bestuur de bevoegdheid gegeven tot dit besluit. In het afgelopen voorjaar is helaas het besluit genomen moeten worden om de ALV definitief uit te stellen. Omdat het bestuur waarde hechtte aan de sociale functie van het houden van fysiek toegankelijke bijeenkomsten, maar ook om praktische redenen, werd ook het vergaderen via een softwareprogramma voor het houden van conferenties, zoals Zoom, als onwenselijk beschouwd en afgewezen. Alle leden zijn schriftelijk van deze beslissingen in kennis gesteld.

Door het uitstel van de ALV zijn er dus ook geen besluiten genomen om enkele (in verband met de **ANBI-status**) noodzakelijke aanpassingen door te voeren in de statuten, in het beleidsplan en in de financiële jaarstukken. Deze punten komen terug op de volgende ALV.

Het bestuur

Het bestuur heeft gedurende het verslagjaar zeven maal vergaderd, vanwege de coronamaatregelen minder dan gebruikelijk; vergaderen via een softwareprogramma is geen optie

geweest. Wat de bestuurssamenstelling betreft is in het vorige jaarverslag al aangegeven dat Maarten Noot om gezondheidsredenen zijn bestuursfunctie had opgegeven. In het afgelopen jaar heeft ook Hans Swagerman zijn functie neergelegd. De ledenadministratie wordt sindsdien verzorgd door Jaap Warbout en Peter Botman.

Er zijn enkele nieuwe vrijwilligers actief bij de vereniging, onder andere met het (veel) beter op orde brengen van het boekenbezit en het archief, en met het inwerken in de organisatie.

Ledenadministratie

De ledenadministratie wordt verzorgd door Peter Botman. Het aantal leden bedraagt aan het einde van het verslagjaar ongeveer 785. Als dat nog niet het geval is, ook nu vragen wij weer de medewerking van onze leden om de contributie via automatische incasso te mogen ontvangen. Dit is ook van toepassing op een eerdere oproep om zo veel mogelijk een e-mailadres op te geven (opgave richten aan: leden.hhv@gmail.com). Op deze wijze kunnen we snel nieuwswaarde met onze leden delen!

Boekuitgave

In november 2020 verscheen het nieuwste boek van Rens Schendelaar: *'Den Helder op 53° Noorderbreedte'*, 'met als ondertitel *'de historie en ontwikkeling van Den Helder, Huisduinen en Julianadorp'* (Helderse Historische Reeks nr. 30).

Het eerste exemplaar werd overhandigd aan Ruud Kersten, oud-redacteur van de Helderse Courant. Dat gebeurde in kleine kring in School 7. Van 19 t/m 21 november vond er een succesvolle verkoop- en signeersessie plaats vanuit een leegstaand winkelpand in de Beatrixstraat (met dank aan Helder Vastgoed BV).

Deze actie was mede een succes omdat het boek bij wijze van dank aan alle vrijwilligers is aangeboden en aan de leden voor een 'vriendenprijs'. Daarnaast heeft Helder Vastgoed BV een groot aantal boeken afgenomen. Van de hand van medewerker Jan van Tongeren is een boek verschenen over alle directeuren van de Rijkswerf Willemsoord.

Overige activiteiten

Vertegenwoordigers van het bestuur zijn actief betrokken (geweest) in diverse overleggroepen, zoals over het (religieus) erfgoed, de ontwikkeling van een nieuwe visie voor de Stelling (als onderdeel van de in voorbereiding zijnde Omgevingsvisie van de gemeente) en de stadswandeling van Citymarketing. De HHV is aanwezig geweest bij de onthulling van het monument voor de joodse slachtoffers en de onthulling van nog 33 herdenkingsstenen op 15 oktober 2020 en bij de (opnieuw sobere) 4 mei-herdenking. Eind juni 2021 werd het Fort Kijkduin na een hersteloperatie weer heropend. Voorts is medewerking verleend aan diverse artikelen in de pers.

Aan het Regionaal Archief in Alkmaar zijn van diverse organisaties de (aan de HHV geschonken) archieven overgebracht, evenals de leggers van de ingebonden Helderse Weekbladen en Zondagskranten. Aan deze ingrijpende maatregelen was helaas niet meer te ontkomen in verband met de beperkte archiefruimte in School 7. Aan de organisatie rond het schip Zr. Ms. Bonaire zijn 60 (voor de geschiedenis van het schip relevante) boeken geschonken. Ten slotte zijn eind november en in december 2020 vanuit een leegstaand winkelpand aan de Beatrixstraat boeken uit de voorraad van de HHV verkocht.

In het begin van dit kalenderjaar heeft de voorzitter kennis gemaakt met de heer J.A. (Jan) de Boer, oud-burgemeester van Buren en sinds 4 maart burgemeester van Den Helder. Hij is zeer geïnteresseerd in geschiedenis; van zijn hand is een imposant boek verschenen over Martin van Buren, de achtste president van de Verenigde Staten (1837-1841). De heer De Boer heeft genoeg materiaal meegekregen om zich ook in de bijzondere geschiedenis van Den Helder in te lezen.

Verenigingsblad 'Levend Verleden'

De vier uitgaven die zijn uitgebracht hadden alle weer een interessante en educatieve uitstraling. Met veel dank aan de redactie en aan alle overige medewerkers/bezorgers. Rens Schendelaar heeft zijn medewerking aan de redactie van het verenigingsblad in maart 2021 beëindigd; hij heeft zich ruim 30 jaar lang zeer verdienstelijk gemaakt als redactielid, van zijn hand zijn ook veel interessante en goed gedocumenteerde artikelen in het blad verschenen. Henk Brandsma heeft zich bereid verklaard om zitting te nemen in de redactie.

Website

De nieuwe website, met meer mogelijkheden en grotere opslagcapaciteit, ging op 16 maart 2021 'in de lucht', met dank aan Gaike Dalenoord en Wim Masen. De website, die door Gaike Dalenoord wordt onderhouden, is in het jaarverslag 2019-2020 al aangekondigd. Van de ruimere opslagmogelijkheden werd al vrij snel gebruik gemaakt door bijvoorbeeld een documentaire van TV-NH over de wederopbouw van Den Helder op te nemen, evenals een bijzondere, door een oud-inwoner van Den Helder in eigen beheer gemaakte 'digitale wandeling' door de stad. Velen hebben het contactformulier op de website weer weten te vinden; gedurende het afgelopen verenigingsjaar liefst 166 keer.

Sociale media

Op de Facebookpagina worden op een aantrekkelijke manier historische wetenswaardigheden gepubliceerd. Ook wordt medewerking verleend aan de Instagrampagina van de gemeente. De pagina is in het verenigingsjaar 3000 maal bezocht en leverde 550 volgers.

'Den Helder op de kaart'

In het vorige jaarverslag werd de vraag gesteld: *'Kijkt u, geachte lezer, wel eens op de website www.denhelderopdekaart.nl?'* Op deze website, eigenlijk een online stadskaart die het erfgoed van de stad zichtbaar maakt met diverse thema's en artikelen en waaraan voortdurend wordt gewerkt, stonden aan het einde van het verslagjaar 845 artikelen.

Het thema 'straatnamen verklaard' is er onlangs bijgekomen en van de eerste tien naamgevers van straatnamen kunt u al veel wetenswaardigheden lezen. Kort na de zomer 2021 zal ook het thema 'Vaandels en vlaggen' worden opgenomen; de eerste acht vaandels uit het bezit van de Petrus en Pauluskerk worden hierin beschreven en er komen nog meer vaandels en vlaggen aan de beurt. Ook wordt er gewerkt aan het thema 'Woningstichting 100 jaar', daarin zal de ontstaansgeschiedenis en ook het woningbezit van deze woningcorporatie worden beschreven. Eigenlijk zal dit een digitaal vervolg worden op het prachtige jubileumboek *'Ach ik bid en smeeik u, laat mij terugkomen in Den Helder'*, van Peter Hovestad en Jan T. Bremer uit oktober 1997. De redactie van de website, Peter Leijdeckers en Jan de Ruiter, krijgt bij dit nieuwe thema versterking van Rens Schendelaar.

Werkgroep genealogie

De coronabeperkingen hebben ook de leden van deze werkgroep parten gespeeld, maar individueel zijn zij wel actief geweest, bijvoorbeeld met de ordening en opruimen van de archiefkasten en het digitaal opslaan van bestuurlijke documenten van de Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV). Daarnaast is er een begin gemaakt met het opnieuw catalogiseren van de genealogische bibliotheek in de archiefruimte.

Ondanks de beperkingen is de verenigingsruimte wel bezocht, met inachtneming van de bekende maatregelen en was er ruimte voor contact en overleg. Dankzij hun kennis hebben zij ook kunnen helpen bij het beantwoorden van specifieke genealogische vragen die via het contactformulier binnen zijn gekomen. Er is hulp verleend bij het gebruik van Pro-Gen, een genealogisch programma voor Windows, is het advertentiebestand bijgehouden en is veel tijd gestoken in het bijwerken, aanvullen en verbeteren van het bestand Burgerlijke Stand Den Helder. De leden van de NGV verzorgen de communicatie en informatieverstrekking van deze vereniging binnen de werkgroep.

De zgn. maandagmorgengroep werkt aan de registers van het Regionaal Archief Alkmaar; met behulp van de programmatuur voor gegevensverwerking vanuit huis.

Ten slotte, aardig om te vermelden, is het project 'Transkribus', een programma dat het lezen van historische, gedrukte of handgeschreven documenten een stuk eenvoudiger maakt.

Videowerkgroep

De laatste filmpresentatie was in november 2019; de geplande presentatie voor april 2020 kon niet meer doorgaan. In januari van dit jaar kwam de groep in het bezit van een Sony Betacam-videorecorder, een belangrijke aanwinst omdat de werkgroep wel in het bezit was van een aantal videobanden met deze standaard, maar deze niet kon bekijken. Betamax-apparatuur werd destijds algemeen als kwalitatief beter beschouwd met een betere geluidskwaliteit en stabiel beeld, maar verloor in de tachtiger jaren de strijd om de marktstandaard. Met assistentie van het filmhuis Zevenskoop is de recorder bedrijfsklaar gemaakt voor het digitaliseren van de banden; ondertussen zijn er al enkele gedigitaliseerd.

Fotoarchief van Dick van Loon

De leden van het gelijknamige team zijn, in samenwerking met het RAA, vanuit de thuis-situatie nog steeds bezig met het uitzoeken en beoordelen van de vele negatieven uit de nalatenschap van deze stadsfotograaf. Inmiddels zijn ruim 40000 negatieven verwerkt.

Schenken

Ook dit jaar heeft de vereniging weer diverse schenkingen mogen ontvangen, waaronder vanuit historisch oogpunt enkele bijzondere.

Zonder uitputtend te zijn noemen we de boeken 'Gerhard Pels Rijcken' (zeeofficier en minister in de 19^e eeuw) door Dick Vries, '90 jaar Huisduiner belang', een imposant boek over Zr. Ms. Bonaire (monument van de moderne scheepsbouw in Nederland), door Jan Klootwijk en Dick Vries en een archief en gedenkboeken 40 en 50 jaar RHBS. Voorts de zgn. Visbuurkranten en een wisselbeker van vele jaren schoolvoetbal.

Foto hiernaast: overhandiging boek over Zr. Ms. Bonaire aan Maarten Noot door Jan Klootwijk en Dick Vries, op 8 december 2020 in School 7)

Daarnaast, zoals veelal het geval is, zijn weer diverse foto's en ansichtkaarten geschonken, waaronder 15 foto's van het armenhuis aan de Kerkgracht, zijn doosjes glasnegatieven, ontvangen van zowel het Reddingmuseum als van een particulier, en foto's van het grote bombardement op 24 en 25 juni 1940. Bijzonder is ook de ontvangst van een groot aantal ringbanden en plakboeken met foto's, uitnodigingen e.d. van de politieke carrière van oud-wethouder drs. G.J. van den Bosch (1968-1981, een periode met bijzonder veel ontwikkelingen in de stad en Julianadorp) en ten slotte de ontvangst van een gevelsteen uit een pand aan de Binnenhaven. Deze steen kan, als zoveel stenen, een verhaal vertellen, maar - het is al vaker gezegd - de HHV kan eigenlijk geen museale functie vervullen omdat de ruimte daarvoor ontbreekt.

Enkele bijzondere schenkingen.

Wij noemen de schenking van een plaquette, die gemaakt is in verband met het 40 jaar bestaan van het Helders Casino aan de Kanaalweg, samen met een aantal goed gedocumenteerde fotoboeken van de familie Polak, de oprichter van het bekende uitgaanscentrum, dat bestond uit, zoals blijkt uit een advertentie uit het adresboek 1906/1907, een schouwburg, concert- en balzalen, fraaie tuin met waranda en een muziek-koepel voor zomerfeesten (bron: Jan T. Bremer / 'Uit Beeld'). De plaquette is nauwkeurig gerestaureerd door Peter Leijdeckers en Jan de Ruiter.

En in relatie tot deze laatste schenking mag, hoewel iets buiten het verslagjaar ontvangen, niet onvermeld blijven de schenking, begin juli, van een aanzienlijk aantal programma's van voorstellingen, gegeven zowel in dit vermaarde Casino als in het uitspanninglokaal Tivoli (toentertijd aan het begin van de Hoogstraat), maar ook in het eveneens bekende Musis Sacrum in de Koningstraat en in andere zalen en kerkgebouwen, en wel aan het einde van de 19^e en het begin van de 20^e eeuw.

De programma's geven een interessant beeld van het uitgaansleven in die tijd, maar ook van de tijdgeest.

Lezingen

Stond er in het verslag van het vorige verenigingsjaar een indrukwekkend overzicht van lezingen en filmvoorstellingen, dat medio maart 2020 abrupt werd afgebroken als gevolg van de uitbraak van het coronavirus, tijdens het afgelopen verslagjaar zijn er om

deze reden geen lezingen e.d. gegeven, ook niet digitaal.

Geen lezingen dus, op één uitzondering na: in maart 2021 heeft Ko Minneboo met behulp van de website 'Den Helder op de kaart' een digitale lezing verzorgd in het kader van het project 'Oneindig Noord-Holland' van de Provincie Noord-Holland/Noord-Hollands Archief. Ko heeft veel mensen weer verbaasd doen zijn over de bijzondere geschiedenis van ons stukje van de provincie. Zie: Mijn plek: het carillon voor de 'Helder der Zee'- ONH.

Daarnaast is hij in 2020 geïnterviewd voor de nieuwe wandelroute 'Ontdek Den Helder via tien historische vertelpunten'. Ook Maarten Noot, Rens Schendelaar en Piet Zeeman hebben daarvoor in coronatijd informatie geleverd.

Begraafplaats/Stichting Historische Grafmonumenten

Van deze stichting, met wie de HHV een soort 'personele unie' heeft, is vernomen dat aan een aantal historische grafmonumenten herstelwerkzaamheden zijn uitgevoerd en dat deze werkzaamheden in het komende jaar voortgezet zullen worden. De coronaomstandigheden hebben ook hier voor een vertraging gezorgd. In het bestuurlijk jaarverslag 2017-2018 is toegelicht dat de gemeente Den Helder voor vijf jaar in totaal € 50.000, beschikbaar heeft gesteld voor de restauratie van grafmonumenten. De gemeente blijft beheerder van die financiële middelen. In het Beleidskader cultureel erfgoed (gemeente, oktober 2017) is aan de HHV een adviserende rol toebedeeld.

Tot slot

Ook nu spreken wij weer onze dank uit aan de redactie van ons blad, aan de bezorgers van dat blad en overige vrijwilligers, sponsors en adverteerders, maar ook aan het gemeentebestuur, aan de directie van Woningstichting Den Helder en aan de directie en medewerkers van KopGroepBibliotheken voor het in ons gestelde vertrouwen.

Wij bedanken ook al onze leden. Met zijn allen zijn wij tenslotte een gezonde en boeiende vereniging.

jvh/

Juli 2021/ bestuur HHV